អ្នកនិពន្ធ៖ ជា ប៊ុនណា[1], កង ក្រឹស្នា[1], Jessie Vipham[2], Lisa Tokach[3], Mike Tokach[2]

[1] មហាវិទ្យាល័យវេជ្ជសាស្ត្រសត្វ សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម ភ្នំពេញ កម្ពុជា

[2] Department of Animal Sciences and Industry, Kansas State University, Manhattan, Kansas, USA

[3] Abilene Animal Hospital, Abilene, Kansas, USA

កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយកសិកម្មស៊ីសេន

CE SAIN Agricultural Extension Program

កម្មវិធីនេះបំពេញមុខងារជាវេទិកាមួយដែលជួយសម្របសម្រួលដល់កសិករ ស្ថាប័នអប់រំ វិស័យឯកជន និងភាគីពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតក្នុងការទទួលព័ត៌មានចំណេះដឹង បច្ចេកវិទ្យា និងនវានុវត្តន៍ទាក់ទងនឹងបច្ចេកទេសកសិកម្មដើម្បីធានាដល់ការផ្សព្វផ្សាយការអនុវត្តការគ្រប់គ្រងកសិកម្មល្អៗ។ កម្មវិធីនេះជួយធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវចំណេះដឹង និងការអនុវត្តបច្ចេកទេសកសិកម្មដោយផ្អែកលើនវានុវត្តន៍ និងការស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រជាមូលដ្ឋាន។

អ៊ីម៉ែល៖ cesain@rua.edu.kh | គេហទំព័រ៖ www.cesain.org

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង៖

លោក ជា ប៊ុនណា

លេខទូរស័ព្ទ៖ (៨៥៥)៦៩ ៩២១ ៦៦២ | សារអេឡិចត្រូនិច៖ bunna_chea@rua.edu.kh

FEED THE FUTURE

The U.S. Government's Global Hunger & Food Security Initiative

ជំងឺជ្រូក និងវិធានការការពារ (ភាគ១)

PIG DISEASES AND PREVENTION (PART I)

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

KANSAS STATE UNIVERSITY

ILRI INTERNATIONAL LIVESTOCK RESEARCH INSTITUTE

CGIAR

UF IFAS UNIVERSITY of FLORIDA

ជំងឺ និងវិធានការការពារក្នុងការចិញ្ចឹមជ្រូក

និយមន័យ៖ ជំងឺបង្កដោយវីរុស បាក់តេរី និងបរាសិត

ជំងឺបង្កដោយវីរុស៖ សូមចងចាំថាវីរុសដែលបង្កជំងឺចូលទៅរស់នៅក្នុងកោសិការបស់សត្វដែលអង់ទីប្យូទិចមិនអាចសម្លាប់វាបានទេ។ វិធីសាស្ត្រដែលល្អបំផុតសម្រាប់ការកាត់បន្ថយជំងឺបង្កដោយវីរុសគឺត្រូវចាក់វ៉ាក់សាំងសត្វ និងអនុវត្តប្រព័ន្ធជីវៈសុវត្ថិភាពឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។

ជំងឺបង្កដោយបាក់តេរី៖ យើងអាចប្រើប្រាស់អង់ទីប្យូទិចសម្រាប់ព្យាបាលបាន ប៉ុន្តែយើងគួរអនុវត្តតាមលំនាំជីវសុវត្ថិភាព និងចាក់វ៉ាក់សាំងសត្វឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ជំងឺដែលបង្កដោយបាក់តេរីមួយចំនួនអាចប្រើប្រាស់វ៉ាក់សាំងការពារបាន។

ជំងឺបង្កដោយបរាសិត៖ អាចធ្វើឲ្យមានការខាតបង់ក្នុងការចិញ្ចឹមដោយធ្វើឲ្យជ្រូកមានការលូតលាស់យឺត និងងាប់បើសិនជាមិនមានការព្យាបាល។

ជំងឺជ្រូកដែលតែងតែជួបប្រទះនៅកម្ពុជា

ជំងឺដែលបង្កដោយវីរុស

- ជំងឺអុតក្តាមជ្រូក (FMD)
- ជំងឺប៉េស្តជ្រូក (CSF)
- ជំងឺឆ្កួតជ្រូកក្លែងក្លាយ ឬអូហ្សេស្គី (Aujesky's Disease)
- ជំងឺក្រិនជ្រូក (PCV)
- ជំងឺផ្តាសាយជ្រូក (SIV)
- ជំងឺត្រចៀកខៀវជ្រូក (PRRS)
- ជំងឺរាកកូនជ្រូក (PED)
- ជំងឺរលាកក្រពះពោះវៀនជ្រូក (TGE)

ជំងឺដែលបង្កដោយបរាសិត

- ព្រូនក្នុងពោះវៀន
- ចៃ និងអង្កែរ
- កុកស៊ីដ្យូស៊ីស

ជំងឺដែលបង្កដោយបាក់តេរី

- ជំងឺសាល់ម៉ូណែឡា
- ជំងឺសារទឹក
- ជំងឺម៉ាយកូប្លាស្មា
- ជំងឺរាកអ៊ីកូលី
- ជំងឺស្ត្រិបតូកូគូស
- ជំងឺកញ្ច្រិល
- ជំងឺរលាកចុងពោះវៀនតូច

តើវីរុស បាក់តេរី និងបរាសិតអាចចម្លងជំងឺទៅជ្រូកតាមរយៈណាខ្លះ?

- លាមក
- ទឹកមាត់
- ឈាម
- សាច់ជ្រូក
- ទឹកនោម
- ស្លែមជ្រូក

តើមានវិធីសាស្ត្រអ្វីខ្លះដើម្បីសម្លាប់មេរោគ?

- **ទឹក៖** លាងសម្អាតជ្រូក និងសម្ភារប្រើជាមួយជ្រូក
- **បោសសម្អាត៖** បោសលាមកពីខ្លួនជ្រូក និងទ្រុងជ្រូក
- **កម្តៅ៖** សម្ងួតសម្ភារប្រើជាមួយជ្រូក
- **ថ្នាំសម្លាប់មេរោគ**

តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលអាចចម្លងជំងឺទៅជ្រូកអ្នក?

ក. ប្រភពជ្រូកផ្សេងៗអាចជាកត្តាចម្លងជំងឺដល់ជ្រូកអ្នក

ខ. ការផ្តល់កាកសំណល់ភោជនីដ្ឋាន ឬកាកសំណល់ផ្ទះបាយអាចចម្លងជំងឺដល់ជ្រូកអ្នក

គ. អ្នកដទៃដែលមកមើលជ្រូកអ្នកអាចចម្លងជំងឺមកជ្រូកអ្នក

ឃ. ការប្រើសម្ភារផ្សេងៗលើជ្រូករួមគ្នាអាចចម្លងជំងឺដល់ជ្រូកអ្នក

ង. ការចិញ្ចឹមសត្វផ្សេងៗលាយឡំជាមួយជ្រូកអាចចម្លងជំងឺដល់ជ្រូកអ្នក